

Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі

***Қазақстан Республикасының
жинақтаушы зейнетақы жүйесінің
ағымдағы жай-күйі***

2014 жылғы 1 қыркүйектегі жағдай бойынша

Көлемі: 6 бет
Кестелер саны: 5
Графиктер саны: 3
Кезеңділігі: ай сайын жаңарту

2014 жыл

МАЗМҰНЫ

I. САЛЫМШЫЛАРДЫҢ (АЛУШЫЛАРДЫҢ) ЗЕЙНЕТАҚЫ ЖИНАҚТАРЫ

1-кесте. БЖЗҚ салымшылары (алушылары)

2-кесте. Салымшылардың (алушылардың) зейнетақы жинақтары

1-график. Зейнетақы жарналарының, «таза» инвестициялық кірістің және зейнетақы жинақтарының өзгеру динамикасы

3-кесте. Зейнетақы төлемдері

II. РЕСПУБЛИКА ЭКОНОМИКАСЫНДАҒЫ ЗЕЙНЕТАҚЫ СЕКТОРЫНЫҢ РӨЛІ

4-кесте. Республика экономикасындағы зейнетақы секторының рөлін сипаттайтын салыстырмалы көрсеткіштердің динамикасы

2-график. ҚР экономикасындағы зейнетақы секторының рөлі

III. ҚОРЛАРДЫҢ ЗЕЙНЕТАҚЫ АКТИВТЕРІНІҢ ҚҰРЫЛЫМЫ

3-график. Зейнетақы активтерінің жиынтық көлемінің өзгеру динамикасы

5-кесте. БЖЗҚ жиынтық инвестициялық портфелі

I. САЛЫМШЫЛАРДЫҢ (АЛУШЫЛАРДЫҢ) ЗЕЙНЕТАҚЫ ЖИНАҚТАРЫ

1-кесте. БЖЗҚ салымшылары (алушылары)

Бүгінгі күні БЖЗҚ міндетті зейнетақы жарналарын, міндетті кәсіби зейнетақы жарналарын және ерікті зейнетақы жарналарын қамтуды жүзеге асыратын жалғыз ұйым болып табылады.

«Қазақстан Республикасында зейнетақымен қамсыздандыру туралы» 2013 жылғы 21 маусымдағы Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес ерікті жинақтаушы зейнетақы қорлары сондай-ақ ерікті зейнетақы жарналарын тартуға құқылы, алайда қазіргі таңда ерікті зейнетақы жарналарын тарту құқығымен инвестициялық портфельді басқару қызметін жүзеге асыруға лицензиялар берілген жоқ.

Ағымдағы жылғы 1 қыркүйекте бір немесе бірнеше салымшыларға (алушыларға) ашылған қайталанатын жеке зейнетақы шоттарын жабуға байланысты салымшылардың (алушылардың) бір немесе бірнеше ЖЗҚ міндетті зейнетақы жарналары бойынша шоттарының саны 142 558 немесе 1,8%-ға, ерікті зейнетақы және кәсіби жарналары бойынша ерікті кәсіби зейнетақы жарналарын қоса алғанда, 6 894 немесе 14,6%-ға төмендегені байқалды. Зейнетақы жарналарының осындай түрлері бойынша зейнетақы жинақтары 8 айда тиісінше 571,1 (15,3%) және 0,09 (6,0%) млрд. теңгеге ұлғайды.

Жинақтаушы зейнетақы қорлары салымшыларының (алушыларының) саны	1.01.14	1.09.14	Өсімі (%-бен)
міндетті зейнетақы жарналары бойынша	9 449 901	9 307 343	-1,5
ерікті зейнетақы жарналары бойынша	42 906	40 239 *	-14,6
ерікті кәсіби зейнетақы жарналары бойынша	4 227		
міндетті кәсіби зейнетақы жарналары бойынша	-	292 064	-

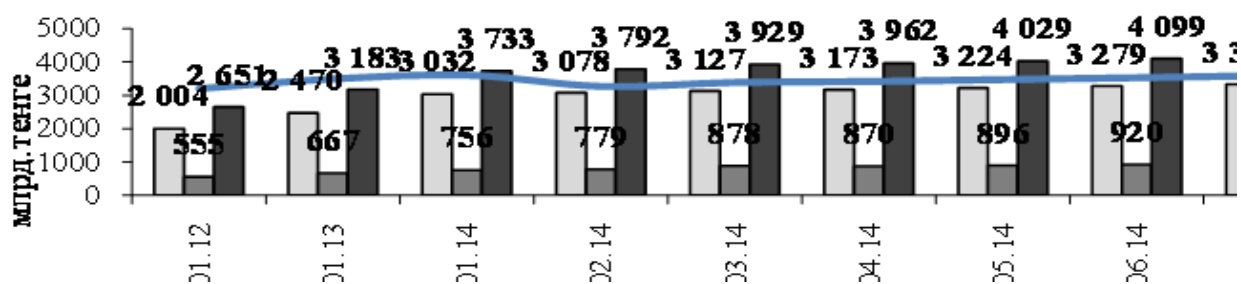
Зейнетақы жинақтары, млрд. теңге	1.01.14	1.09.14	Өсімі (%-бен)
міндетті зейнетақы жарналары бойынша	3 731,9	4 303,0	15,3
ерікті зейнетақы жарналары бойынша	1,36	1,6*	6
ерікті кәсіби зейнетақы жарналары бойынша	0,15		
міндетті кәсіби зейнетақы жарналары бойынша	-	15,2	-

* Ерікті зейнетақы жарналары бойынша және ерікті кәсіби зейнетақы жарналары бойынша мәліметтер жиынтықпен көрсетілген

2-кесте. Салымшылардың (алушылардың) зейнетақы жинақтары *

Зейнетақы жинақтарының көлемі	1.01.14	1.09.14	Өсімі (%-бен)
Зейнетақы жинақтары, млрд. теңгемен	3 733,4	4 319,8	15,7
Зейнетақы жинақтары, млрд. теңгемен	3 031,5	3 450,6	13,8
«Таза» инвестициялық кіріс, млрд. теңгемен	756,1	994,7	31,6
Зейнетақы жинақтары сомасындағы «таза» инвестициялық кірістің үлесі, %-бен	20,3	23,0	2,7

1-график. Зейнетақы жарналарының, «таза» инвестициялық кірістің және зейнетақы жинақтарының өзгеру динамикасы (2-кестеге) (млрд. теңге)

Салымшылардың (алушылардың) зейнетақы жинақтары 2014 жылдың басынан 586,4 млрд. теңге (15,7%) және 2014 жылғы 1 қыркүйекте 4 319,8 млрд. теңге болды.

3-кесте. Зейнетақы төлемдері

Көрсеткіштің атауы / күні	1.01.14	1.09.14	Өсімі (%-бен)
Зейнетақы төлемдері	423,7	495,8	17,0
оның ішінде, зейнетақы аннуитет шартына сәйкес сақтандыру ұйымдарына алушылардың жинақталған зейнетақы қаражатын аударым жасауы*	83,4	90,5	7,1

«Қазақстан Республикасында зейнетақымен қамсыздандыру туралы» 2013 жылғы 21 маусымдағы Қазақстан Республикасы Заңының 73-бабының 3-тармағының 1) тармақшасына сәйкес салымшылардың (алушылардың) зейнетақы жинақтарын ЖЗҚ-дан сақтандыру ұйымдарына аудару зейнетақымен қамсыздандыру туралы шарттар бойынша зейнетақы активтері мен міндеттемелерді БЖЗҚ-ға беру аяқталғанға дейін тоқтатылды және 2014 жылғы 1 мамырдан бастап қайта басталды.

* Қазақстан Республикасының ЖЗЖ қызметінің барлық кезеңіне үдемелі жиынтығы бар мәні көрсетілген.

II. ЖИНАҚТАУШЫ ЗЕЙНЕТАҚЫ ҚОРЛАРЫ ҚЫЗМЕТІНІҢ ТИІМДІЛІГІ. РЕСПУБЛИКА ЭКОНОМИКАСЫНДАҒЫ ЗЕЙНЕТАҚЫ СЕКТОРЫНЫҢ РӨЛІ

4-кесте. Республика экономикасындағы зейнетақы секторының ролін сипаттайтын салыстырмалы көрсеткіштердің динамикасы

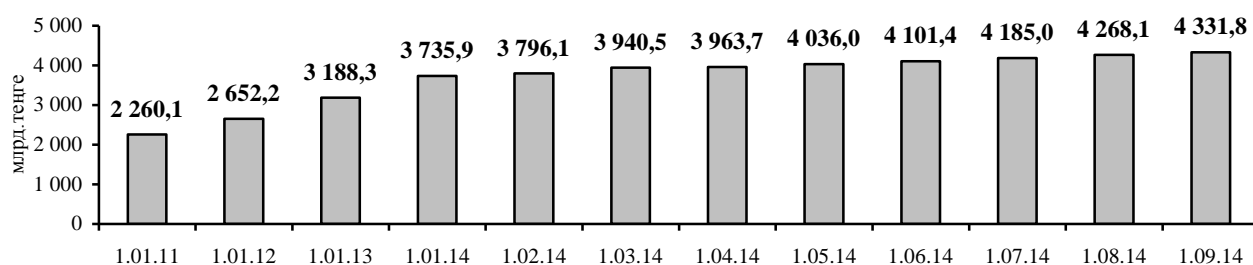
Көрсеткіштің атауы / күні	1.01.14	1.09.14
ЖІӨ млрд.теңге	34 443,4*	38 624,4**
Зейнетақы жинақтарының ЖІӨ-ге қатынасы, %-бен	10,8	11,2
Зейнетақы жарналарының ЖІӨ-ге қатынасы, %-бен	8,8	8,9
«Таза» инвестициялық кірістің ЖІӨ-ге қатынасы, %-бен	2,2	2,6

2-график. ҚР экономикасындағы зейнетақы секторының рөлі

III. БЖЗҚ ЗЕЙНЕТАҚЫ АКТИВТЕРІНІҢ ҚҰРЫЛЫМЫ

3-график. Зейнетақы активтерінің жиынтық көлемінің өзгеру динамикасы

2014 жылғы 1 қыркүйектегі жағдай бойынша БЖЗҚ зейнетақы активтерінің жиынтық көлемі 2014 жылдың басынан 595,9 млрд. теңгеге немесе 16,0%-ға ұлғайып, 4 331,8 млрд. теңге болды.

2013 жылғы 1 қыркүйек – 2014 жылғы 1 қыркүйек аралығындағы кезеңде зейнетақы активтерінің орташа айлық ұлғаюы 66,7 млрд. теңге болды.

* - ҚР Экономика және бюджеттік жоспарлау министрлігінің есеп деректері.

** - ҚР Экономика және бюджеттік жоспарлау министрлігінің болжам деректері.

5-кесте. БЖЗҚ жиынтық инвестициялық портфелі

Қаржы құралдары	(млрд. теңге)			
	1.01.14		1.09.14	
	млрд. теңге	%-бен	млрд. теңге	%-бен
ҚР мемлекеттік бағалы қағаздары, оның ішінде	1 848,5	50,9	2 150,5	54,4
Қаржы министрлігінің бағалы қағаздары	1 842,9	50,8	2 145	54,3
Ұлттық Банктің ноттары	-	-	-	-
жергілікті атқарушы органдардың бағалы қағаздары	5,6	0,1	5,5	0,1
Шетел эмитенттерінің мемлекеттік емес бағалы қағаздары	118,6	3,3	118,7	3,0
акциялар	12,3	0,3	12,6	0,3
облигациялар	106,3	3,0	106,1	2,7
Халықаралық қаржы ұйымдарының бағалы қағаздары	71,8	2,0	66,0	1,7
Шетел эмитенттерінің мемлекеттік бағалы қағаздары	112,4	3,1	127,3	3,2
Тазартылған алтын	133,0	3,7	0,0	0,0
ҚР эмитенттерінің мемлекеттік емес бағалы қағаздары, оның ішінде	1 039,2	28,6	1 053,0	26,6
акциялар	176,5	4,9	184,2	4,7
облигациялар, оның ішінде:	862,7	23,7	868,8	22,0
шетел валютасында номинирленген	125,2	3,4	157,7	4,0
теңгеде номинирленген	737,5	20,3	711,1	18,0
Екінші деңгейдегі банктердегі салымдар	307,5	8,5	436,1	11,0
Туынды бағалы қағаздар	-	-	0,3	0,01
Жиынтығы	3 631,0	100,0	3 951,9	100,0

2014 жылғы 1 қыркүйекте БЖЗҚ жиынтық инвестициялық портфелінің негізгі үлесіне бұрынғыша ҚР мемлекеттік бағалы қағаздары және ҚР эмитенттерінің корпоративтік бағалы қағаздары ие (БЖЗҚ осыған ұқсас күнгі инвестициялық зейнетақы активтерінің жалпы көлемінің 54,4% және 26,6% тиісінше).

Өз кезегінде, шетел эмитенттерінің бағалы қағаздарына инвестициялар көлемі 312,0 млрд. теңгені құрайды (инвестициялық зейнетақы активтерінің жалпы көлемінің 7,9%). Екінші деңгейдегі банктердегі салымдар үлесіне 11,0% немесе 436,1 млрд. теңге келеді.